

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(๑)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(๓)
กิตติกรรมประกาศ	(๕)
สารบัญ	(๖)
สารบัญตาราง	(๘)
สารบัญแผนภาพ	(๑๓)
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	(๑๔)

บทที่ ๑	บทนำ	
๑.๑	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์การวิจัย	๔
๑.๓	ปัญหาที่ต้องการทราบ	๔
๑.๔	ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕	สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖	นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗

บทที่ ๒	แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑	แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม	๑๐
๒.๒	แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๒๕
๒.๓	แนวคิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน	๕๖
๒.๔	หลักพุทธธรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๗๐
๒.๕	ข้อมูลพื้นที่วิจัย	๙๔
๒.๖	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐๖
๒.๗	กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๒๘

บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑	รูปแบบการวิจัย	๑๓๐
๓.๒	ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๓๐
๓.๓	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๓๒
๓.๔	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๓๕
๓.๕	การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	
๔.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๓๘
๔.๒ พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๔๑
๔.๓ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๔๔
๔.๔ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๕๒
๔.๕ ผลการทดสอบสมมติฐาน	๑๖๑
๔.๖ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๗๗
๔.๗ สรุปผลจากการสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๘๕
๔.๘ สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๒๑๕
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๒๒๔
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๒๓๙
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๒๕๔
บรรณานุกรม	๒๕๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๒๖๙
ภาคผนวก ข ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ	๒๗๗
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลตัวอย่าง (Try Out)	๒๘๑
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Try Out)	๒๘๕
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๒๘๙
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๒๙๓
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก	๓๐๖
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๓๑๔
ประวัติผู้วิจัย	๓๑๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	สรุปนิยามหรือความหมายของพฤติกรรม	๑๒
๒.๒	สรุปองค์ประกอบของพฤติกรรม	๑๓
๒.๓	สรุปประเภทของพฤติกรรม	๑๖
๒.๔	สรุปกระบวนการเกิดพฤติกรรม	๑๗
๒.๕	สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดพฤติกรรม	๑๙
๒.๖	สรุปพฤติกรรมทั่วไปของวัยรุ่น	๒๑
๒.๗	สรุปพฤติกรรมของวัยรุ่นเกี่ยวกับยาเสพติด และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๔
๒.๘	สรุปความหมายของยาเสพติด	๒๗
๒.๙	สรุปประเภทของยาเสพติด	๓๑
๒.๑๐	สรุปปัจจัยหรือสาเหตุของการใช้ยาเสพติด	๓๕
๒.๑๑	สรุปแนวคิด และแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๔๔
๒.๑๒	สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติด	๕๕
๒.๑๓	สรุปความหมายของเด็กและเยาวชน	๕๗
๒.๑๔	สรุปความหมายของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน	๖๐
๒.๑๕	สรุปปัจจัยอันเป็นสาเหตุของการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน	๖๔
๒.๑๖	สรุปทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน	๖๘
๒.๑๗	สรุปหลักของกรรม	๗๒
๒.๑๘	สรุปหลักเบญจศีล หรือ ศีล ๕	๗๙
๒.๑๙	สรุปหลักไตรสิกขา	๘๒
๒.๒๐	สรุปหลักธรรม อริยสัจ ๔	๘๕
๒.๒๑	สรุปหลักธรรม ธรรมคัมภีร์โลก ๒	๘๗
๒.๒๒	สรุปหลักธรรมมิตรเทียม มิตรแท้	๙๐
๒.๒๓	สรุปหลักอัปมาทธรรม	๙๓
๒.๒๔	จำนวนและร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ทั่วประเทศ จำแนกตามฐานความผิด ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗	๙๘
๒.๒๕	จำนวนและร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ นครสวรรค์ จำแนกตามฐานความผิด ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗	๙๙
๒.๒๖	สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของเด็กและ เยาวชน	๑๑๑
๒.๒๗	สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของเด็กและเยาวชน	๑๒๐
๒.๒๘	สรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของเด็กและเยาวชน	๑๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๓๙
๔.๒ จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๔๑
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม	๑๔๔
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านลักษณะการเลี้ยงดู	๑๔๕
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านพฤติกรรมของคนในครอบครัว	๑๔๖
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว	๑๔๗
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม	๑๔๘
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านโรงเรียน	๑๔๙
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านชุมชน	๑๕๐
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านกลุ่มเพื่อน	๑๕๑
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านสื่อ	๑๕๒
๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม	๑๕๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกัน	๑๕๔
๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบำบัดรักษา	๑๕๕
๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพและการจัดกิจกรรม	๑๕๖
๔.๑๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการป้องกันการกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำ	๑๕๗
๔.๑๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน	๑๕๘
๔.๑๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบูรณาการงานภาครัฐ	๑๕๙
๔.๑๙ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านมาตรการทางกฎหมายและการปราบปราม	๑๖๐
๔.๒๐ เพศของเด็กและเยาวชนมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๑
๔.๒๑ อายุมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๒ ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๓
๔.๒๓ อาชีพก่อนเข้าสู่สถานพินิจมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๔
๔.๒๔ รายได้ต่อวันมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๕
๔.๒๕ ภาวะสุขภาพมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๖
๔.๒๖ สถานภาพครอบครัวมีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๗
๔.๒๗ สรุปสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๘
๔.๒๘ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวในด้านลักษณะการเลี้ยงดู ด้านพฤติกรรมของคนในครอบครัว และด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๖๙
๔.๒๙ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในด้านโรงเรียน ชุมชน กลุ่มเพื่อน และสื่อกับแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๑๗๓
๔.๓๐ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการสร้างจิตสำนึกและภูมิคุ้มกัน	๑๗๘
๔.๓๑ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบำบัดรักษา	๑๗๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๓๒ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพและการจัดกิจกรรม	๑๘๐
๔.๓๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการป้องกันการกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดซ้ำ	๑๘๑
๔.๓๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน	๑๘๒
๔.๓๕ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการบูรณาการงานภาครัฐ	๑๘๓
๔.๓๖ ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์ ด้านมาตรการทางกฎหมายและการปราบปราม	๑๘๔

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒.๑	รูปแบบพฤติกรรม การตอบสนองของ Watson	๑๗
๒.๒	ขั้นตอนการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนในสถานควบคุมที่มีความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๔๒
๒.๓	ภูเขาน้ำแข็งของ Sigmund Freud	๔๗
๒.๔	ทฤษฎีอารมณ์ (James – Lange)	๔๘
๒.๕	กระบวนการเรียนรู้ของ Albert Bandura	๔๙
๒.๖	ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะพื้นฐานและองค์ประกอบทางจิตใจของพฤติกรรมจริยธรรม	๕๒
๒.๗	The Interactive Model of Drug Use Experience	๕๓
๒.๘	กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๒๘
๔.๑	สรุปองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมเพื่อเป็นแนวทางการป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์	๒๑๖